

overhovedet disse affondrede Byer, der ligge indenfor det District, som Lovforslaget omhandler, i Virkeligheden ere saa uheldigt stillede, idet de have været henviste til med egne høist ringe Midler at hjælpe paa det, som Staten tidligere har forsømt at opbjaelpe — iøvrigt skal jeg nævne, at Communens Skatter paa Formue og Veilighed iaar udgjøre over 8 pCt. — saa vil man see, at en fattig lille By som Thisted ikke kan taale større Byrder. Smitdleritid er der dog paadraget Thisted i Forhold til Hartkornet Byrder ligesom andre Byer og ligeledes Vedtgeholdelsesomkostninger. Naar man nu tænker paa, at det er Postvæsenet, der har Fordelen ved det, som dette Lovforslag tilfigter, kan man vistnok sige, hvad enten man tager By eller Land, at der er lagt saa store Byrder paa dem, som kan fordres, og med Hensyn til Byerne er det høist ubilligt; den fattige By, Nykjøbing paa Mors, som er den eneste By, der med Grund kan antages at ville høste Fordeel af Lovforslaget, skal paatage sig en saa stor Deel af Byrden, at der ikke kan være Tale om at paalægge den Mere. Men under alle Omstændigheder skal jeg lade de Endvendinger, jeg kunde have mod Loven, falde til Jorden med Duffet om, at man endelig maa komme til Ende med den nuværende Tilstand, saaledes som Landsstinget er blevet enigt derom. Var Landsstingets Forslag af en anden Besskaffenhed, vilde jeg sige: Lad det være saa galt, som det være vil, men lad os blot see at komme bort fra den nuværende Tilstand, og saa vil jeg ogsaa være berettiget til at sige: Der kan være Meget at udsætte, men lader os blot see at komme saa hurtigt bort fra den nuværende Tilstand som muligt.

Kjær: Det forekommer mig, at den sidste Deel af den ærede sidste Talers Foredrag haltede ikke saa lidt. Med megen Stykke og Varme fremhævede han den Tilfidsættelse af Beboerne i denne Landsdeel, der er bleven dem tildeel fra tidligere Tid, og rettede saa et Angreb mod tidligere Regjeringer. Dette skal jeg nu ganske lade staae hen; det er Forhold, jeg ikke kjender, og jeg skal derfor undgaae at omtale det nærmere. Men hvad jeg vil om-

tale, er Fordelingen af de Byrder, der her komme til at paahvile Communerne, og der forekommer det mig, at det ærede Medlems Foredrag haltede. Han fremhævede den overordentlig store Nytte, dette Lovforslag kunde gjøre Befolkningen, naar Sagen kom i Orden, og udtalte, at saa den Tilfidsættelse vilde opføre, som han meente tidligere var blevet dem tildeel. Men jeg kan da ikke begribe, at disse Kjøbstæder, der jo ligge, om ikke i umiddelbar Nærhed, saa dog saa temmelig nær i samme Amt, ikke skulde kunne have nogen synderlig Nytte af dette Foretagende; og min ærede Nabo tilvenstre (Thorup), der har stillet Endringsforslag, synes mig berettiget til ikke alene at stille dette Forslag, men ogsaa til at antage, at Thinget vilde stemme derfor. Det undrede mig at høre det ærede Medlem udtale et Haab om at Forslaget ikke skulde blive vedtaget; thi jeg antager, at vi her i Salen ikke alene ville have Sagen for Die som et finantsielt Spørgsmaal, men ogsaa fordi det er et Principspørgsmaal. Det beder jeg lægge Mærke til, at, naar man siger, at det er Hartkornet, der skal betale den Slags Afgifter, som dog ere ligesaa meget i Kjøbstædernes som i Landets Interesse, saa har man paa en vis Maade anerkjendt de høirostede Klager fra Kjøbstædernes Side over, at de ere for høit besfattede i Forhold til Landet, og det er jo dog vitterligt, at dette ikke een Gang, men flere Gange her i Salen er blevet modbevist. Jeg tør jo nok nævne et Medlem, som ikke mere er her, ved Navn, nemlig Høther Hage. Han viste med stor Dygtighed, at Landet var meget høiere besfattet i Forhold til Folketallet end Kjøbstæderne, og min ærede Nabo tilvenstre bemærkede med megen Ret, at det, at bruge Hartkornet som Maalestof for Fremtiden, er som Enhver vil indrømme, der har Kjendskab dertil, meget ubilligt. Det forekommer mig altsaa, at de ærede Medlemmer ikke alene for denne Sags Vedkommende, men for Principets Skyld maae sørge for, at de ikke godkjende de Klager, som vi ikke kunne ansee for berettigede paa den Maade, hvorpaa de ere opstillede, og at det ikke slaes fast ved en Lov, som man saa senere vilde kunne henvise til, at vi en Gang have god-